

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔

๑. หลักการ

เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสเข้ารับการศึกษามีคุณภาพ ผ่านกระบวนการรับนักเรียนที่เป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักดำเนินการแบบมีส่วนร่วม สร้างโอกาสที่เป็นธรรม บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และสื่อสารสร้างการรับรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ที่รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา และมติคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ โดยมีหลักการ ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วม โดยการเปิดโอกาสให้หน่วยงาน องค์กร และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการรับนักเรียน เพื่อให้กระบวนการรับนักเรียนมีความเป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล

๒) การสร้างโอกาสที่เป็นธรรม เพื่อให้เด็กทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาส ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ ของแต่ละบุคคล

๓) การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการทำงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสในการเข้าเรียนอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๔) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย สร้างการรับรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความเชื่อมั่น สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อลดความขัดแย้ง มีการประยุกต์ใช้ สื่อเทคโนโลยี และระบบเครือข่ายต่าง ๆ ที่สามารถสื่อสารไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๒. บทบาทขององค์กรและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการรับนักเรียนมีองค์กรและหรือคณะกรรมการกระทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เพื่อให้การรับนักเรียนมีความเป็นธรรม เสมอภาค สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔

๒.๑ บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๑ จัดทำประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๒ กำหนดปฏิทินการรับนักเรียน และจำนวนนักเรียนต่อห้อง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๓ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้บุคคล คณะบุคคล องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดการรับรู้ เข้าใจ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ผ่านเครือข่ายต่าง ๆ และช่องทางการประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลาย

๒.๑.๔ ประสานการดำเนินการรับนักเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๕ จัดทำระบบ รวบรวม ประมวล แผนการรับนักเรียน รายงานผลการดำเนินการ รับนักเรียนในภาพรวม

๒.๑.๖ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการรับนักเรียนของหน่วยงานในสังกัด

๒.๒ บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๒.๒.๑ ให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ บริบทของจังหวัด

๒.๒.๒ พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ จำนวนไม่เกิน ๙ คน โดยมี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นรองประธาน ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ให้มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อย ๑ คน และผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในพื้นที่

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับจากประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ โดยให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๒.๓ พิจารณาให้ความเห็นชอบการเปิดรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ (๓ ปีบริบูรณ์) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคสอง กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๖ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๒.๔ กำกับ ดูแล การดำเนินงานการรับนักเรียนภายในจังหวัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ บทบาทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒.๓.๑ เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๒.๒ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในพื้นที่ต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรับนักเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ รวมทั้งให้พิจารณาและมีอำนาจในการตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้นภายในเขตพื้นที่การศึกษาให้ได้ข้อยุติ และรายงานให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

๒.๓.๒ ประสานและสนับสนุนการดำเนินงานรับนักเรียนในจังหวัดร่วมกับทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ บทบาทของคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๔.๑ พิจารณาแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๔.๒ ดูแลการรับนักเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่นภายในจังหวัด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาคตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งกำหนดแนวทางรณรงค์ให้เด็กในเขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าเรียนตามความเหมาะสม

๒.๔.๓ กำหนดมาตรการป้องกัน ป้องปราม กำกับ ติดตามให้การรับนักเรียนเป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส เสมอภาค ยุติธรรม และตรวจสอบได้

๒.๔.๔ ให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยกเว้นแผนการรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ (๓ ปีบริบูรณ์) ซึ่งต้องเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้ความเห็นชอบ

๒.๔.๕ ให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่บริการ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนในเขตพื้นที่บริการ สัดส่วนการรับนักเรียน วิธีการคัดเลือกนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้อง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๔.๖ ป้องกัน วินิจฉัย และแก้ไขปัญหาเรื่องการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ภายในเขตพื้นที่การศึกษาให้ได้ข้อยุติ

๒.๕ บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๕.๑ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวนไม่เกิน ๙ คน โดยมี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นรองประธาน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ให้มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อย ๑ คน และผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในพื้นที่ เสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๕.๒ จัดทำแนวปฏิบัติการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

๒.๕.๓ ประกาศแนวปฏิบัติการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ลงนามในประกาศ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๒.๕.๔ รวบรวม ประมวลแผนการรับนักเรียน จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนต่อห้อง เขตพื้นที่บริการ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนในเขตพื้นที่บริการ สัดส่วนการรับนักเรียน วิธีการคัดเลือกนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๕.๕ จัดทำสำมะโนประชากร และข้อมูลสารสนเทศเด็กในเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๕.๖ ประสานโรงเรียนเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจจำนวนนักเรียนที่จะรองรับได้ และวางแผนรับเด็กเข้าเรียน

๒.๕.๗ ประกาศรายชื่อโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนที่จัดตั้งด้วย วัตถุประสงค์พิเศษ โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ เขตพื้นที่บริการของแต่ละโรงเรียน และสัดส่วนการรับนักเรียน ของแต่ละโรงเรียน ให้ผู้ปกครองนักเรียนและสาธารณชนทราบล่วงหน้า

๒.๕.๘ ประกาศรายละเอียดการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาส เข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครอง ของเด็กทราบ

๒.๕.๙ ประกาศการจัดหาที่เรียนให้นักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาทุกคนที่ไม่มีที่เรียน

๒.๕.๑๐ ส่งเสริมและประกันโอกาสให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งผู้ที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ได้เข้าเรียน การศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง

๒.๕.๑๑ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้โรงเรียนรับนักเรียนต่อห้องไม่เกินตามนโยบาย ที่กำหนด และจำนวนห้องเรียนไม่เกินตามแผนการรับนักเรียน

๒.๕.๑๒ ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัด ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด โรงเรียนเอกชน ครอบครัวและสถานประกอบการที่จัดการศึกษาทางเลือก องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้

๒.๕.๑๓ รายงานผลการดำเนินงานการรับนักเรียนให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบตามลำดับ ภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันสิ้นสุดการรับนักเรียน

๒.๕.๑๔ ดำเนินการใด ๆ เพื่อการรับนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นไปด้วย ความเป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๖.๑ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประกาศเขตพื้นที่บริการ แผนการรับนักเรียนของโรงเรียน เพื่อเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

๒.๖.๒ ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ การรับนักเรียนของโรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ ให้มีความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาค ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ บทบาทของคณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน

๒.๗.๑ กลั่นกรองแผนการรับนักเรียน สัดส่วนการรับนักเรียน วิธีการคัดเลือกนักเรียน ของโรงเรียน เพื่อคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ยกเว้นแผนการรับ นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ (๓ ปีบริบูรณ์) ซึ่งต้องเสนอต่อไปยังคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ให้ความเห็นชอบ

๒.๗.๒ ดูแลการรับนักเรียนของโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๗.๓ กำหนดมาตรการป้องกัน กำกับ ติดตามให้การรับนักเรียนของโรงเรียน เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยุติธรรม และเสมอภาค

๒.๗.๔ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่องการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ภายใน โรงเรียนให้ได้ข้อยุติ

๒.๘ บทบาทของโรงเรียน

๒.๘.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน ตามความเหมาะสม เสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบ

๒.๘.๒ จัดทำแผนการรับนักเรียน เขตพื้นที่บริการ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียน ในเขตพื้นที่บริการ สัดส่วนการรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการต่อนอกเขตพื้นที่บริการ รวมถึงความสามารถพิเศษ และเงื่อนไขพิเศษ (ถ้ามี) วิธีการคัดเลือกนักเรียนของโรงเรียน จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนต่อห้อง เพื่อเสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ ยกเว้นแผนการรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ (๓ ปีบริบูรณ์) ซึ่งต้อง เสนอต่อไปยังคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้ความเห็นชอบ

๒.๘.๓ จัดทำประกาศและดำเนินการรับนักเรียนของโรงเรียน ให้เป็นไปตามประกาศ นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา และรายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ โดยแจ้งค่าใช้จ่ายและรายละเอียดการเก็บเงินบำรุงการศึกษาไว้ในประกาศ การรับนักเรียนของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนได้รับทราบไว้โดยชัดเจน

๒.๘.๔ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการรับนักเรียนของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครองและ ประชาชน

๒.๘.๕ ประสานโรงเรียนสังกัดอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการรับเด็กเข้าเรียน และจัดหาที่เรียนให้เด็กอย่างเหมาะสม

๒.๘.๖ ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงเรียนเอกชน ครอบครัวและสถานประกอบการที่จัดการศึกษาทางเลือก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้

๒.๘.๗ ประกาศผลการรับนักเรียนของโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๘ สนับสนุนให้นักเรียนและผู้ปกครองมีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อประกอบ การตัดสินใจ

๒.๘.๙ ส่งเสริมให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งผู้ที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนการศึกษา ภาคบังคับอย่างทั่วถึง

๒.๘.๑๐ ดำเนินการใด ๆ เพื่อการรับนักเรียนที่สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาคตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. แนวปฏิบัติ

๓.๑ การรับเด็กชั้นก่อนประถมศึกษา

ให้รับเด็ก อายุ ๔-๕ ปี ในเขตพื้นที่บริการเข้าเรียนชั้นอนุบาล ๒ และ ๓ โดยห้ามสอบวัดความสามารถทางวิชาการ หรือสมรรถนะอื่น ๆ

กรณีที่มีความจำเป็นต้องรับเด็กอายุ ๓ ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนชั้นอนุบาล ๑ ให้สถานศึกษาคำนึงถึงความพร้อมด้านคุณภาพการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านอาคารสถานที่ โดยห้ามสอบวัดความสามารถทางวิชาการ หรือสมรรถนะอื่น ๆ และต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

๓.๒ การรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ให้รับเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาชั้นก่อนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคน โดยห้ามสอบวัดความสามารถทางวิชาการ หรือสมรรถนะอื่นๆ ถ้ายังไม่เต็มแผนให้รับเด็กนอกเขตพื้นที่บริการได้

๓.๓ การรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ให้รับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เข้าเรียน โดยสัดส่วนการรับนักเรียน และวิธีการคัดเลือกเป็นไปตามประกาศการรับสมัครนักเรียนของโรงเรียน ต้องคำนึงถึงโอกาสของนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

สำหรับการใช้คะแนน O-NET ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครของโรงเรียน

๓.๔ การรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

โรงเรียนเปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนเดิมทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเรียนต่อในสถานศึกษาเดิม ตามศักยภาพของนักเรียน และตามแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน กรณีที่ยังมีนักเรียนไม่เต็มแผนการรับนักเรียน ให้สามารถรับนักเรียนจากโรงเรียนอื่นได้ โดยสัดส่วนการรับนักเรียนและวิธีการคัดเลือกเป็นไปตามประกาศการรับสมัครนักเรียนของโรงเรียน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นธรรม สุจริต โปร่งใส

ตรวจสอบได้ และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรับนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

สำหรับการใช้คะแนน O-NET ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครของโรงเรียน

๓.๕ การรับนักเรียนในโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ

๓.๕.๑ โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ รับนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของการ จัดตั้งโรงเรียน และตามประกาศของโรงเรียน

๓.๕.๒ โรงเรียนที่จัดโครงการห้องเรียนพิเศษ รับนักเรียนที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของโครงการที่ได้รับความเห็นชอบไว้ หากมีโรงเรียนที่ขอเปิดใหม่ให้เป็นไปตามแนวทางการเปิด ห้องเรียนพิเศษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๕.๓ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ให้รับเด็กพิการทุกคนที่ไม่สามารถ เรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ตามประเภทความพิการและความสามารถของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ ให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แสวงหาและ เข้าถึงเด็กพิการที่ตกหล่น ที่ยังไม่ได้รับการศึกษาให้ได้รับการศึกษาครบทุกคน

๓.๕.๔ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส กรณีโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๙ - ๕๗ (ยกเว้นโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๔ จังหวัดนราธิวาส โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต โรงเรียนฟ้าใสวิทยา และโรงเรียนเยาววิทย์) ให้รับผู้ด้อยโอกาสที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก มีชีวิตความเป็นอยู่ด้อยกว่าเด็กปกติทั่วไป เนื่องจากประสบปัญหาต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้เข้าเรียนอย่างเสมอภาค เป็นธรรม ทั้งถึง ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตามสภาพเหตุผลและ ความจำเป็นรายบุคคล โดยไม่ใช้ผลการเรียนหรือการทดสอบเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ทั้งนี้ ให้สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แสวงหาและเข้าถึง เด็กด้อยโอกาสที่ตกหล่นที่ยังไม่ได้รับการศึกษาให้ได้รับการศึกษาครบทุกคน

๓.๕.๕ โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้รับเด็กพิการเรียนร่วม ทั้งระดับ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตามความพร้อมของโรงเรียน หากโรงเรียนไม่สามารถ จัดการศึกษาได้ ให้ประสานกับโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด หน่วยงานที่จัด การศึกษาสำหรับเด็กพิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจัดหาที่เรียนให้เหมาะสมต่อไป ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศรายชื่อโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้สาธารณชนทราบ

๓.๖ การรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ให้โรงเรียนกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาความสามารถพิเศษ โดยผ่านความ เห็นชอบของคณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน โดยประกาศหลักเกณฑ์ก่อนการพิจารณาและ ประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาตามความสามารถพิเศษให้สาธารณชนทราบ

๓.๗ การรับนักเรียนเงื่อนไขพิเศษ

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน เห็นว่าโรงเรียนมีความจำเป็นจะต้องรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษเข้าเรียนให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) นักเรียนที่อยู่ในอุปการะของผู้บริจาคที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อจัดตั้งโรงเรียน ซึ่งมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงร่วมกันมาก่อน มติคณะรัฐมนตรี ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

(๒) นักเรียนที่เป็นผู้ยากไร้และด้อยโอกาส

(๓) นักเรียนที่เป็นบุตรผู้เสียสละเพื่อชาติหรือผู้ประสบภัยพิบัติ ที่ต้องได้รับการสงเคราะห์ดูแลเป็นพิเศษ

(๔) นักเรียนที่เป็นบุตรข้าราชการครูและบุคลากรในโรงเรียนนั้น

สำหรับเงื่อนไขพิเศษนอกเหนือจาก ๔ ข้อข้างต้น หากโรงเรียนเห็นว่ามีความจำเป็น ให้เสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบ โดยต้องได้รับความเห็นชอบก่อนประกาศรับสมัครนักเรียน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษรวมกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของแผนการรับนักเรียนทั่วไป โดยประกาศหลักเกณฑ์ก่อนการพิจารณาและประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาตามเงื่อนไขพิเศษให้สาธารณชนทราบ

๓.๘ ช่วงเวลาการรับนักเรียน

ให้นับวันเริ่มต้น คือ วันแรกของการรับสมัครนักเรียน วันสิ้นสุด คือ วันมอบตัวนักเรียน ตามปฏิทินการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของการรับนักเรียนแต่ละประเภท

๓.๙ การขึ้นบัญชีสำรอง

ให้บัญชีผู้สอบแข่งขันสิ้นสุด ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันเปิดภาคเรียนที่หนึ่งของปีการศึกษา ๒๕๖๔

๔. จำนวนนักเรียนต่อห้อง

๔.๑ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติ หรือจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

๔.๑.๑ ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษา ห้องละไม่เกิน ๓๐ คน

๔.๑.๒ ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ห้องละไม่เกิน ๔๐ คน

๔.๑.๓ ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ห้องละไม่เกิน ๔๐ คน

๔.๒ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ให้รับนักเรียนพิการห้องละไม่เกิน ๑๐ คน

๔.๓ โรงเรียนที่จัดการศึกษาด้วยวัตถุประสงค์พิเศษ และโรงเรียนที่มีห้องเรียนพิเศษ ให้มีจำนวนนักเรียนต่อห้องเป็นไปตามประกาศที่ได้รับอนุมัติให้เปิดเรียน

ทั้งนี้ ในส่วนของข้อ ๔.๑.๓ กรณีที่มีความจำเป็นต้องรับนักเรียนมากกว่า ๔๐ คน และเพื่อเป็นการสร้างการรับรู้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบโดยทั่วกัน ให้โรงเรียนจัดทำแผนการรับนักเรียน เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

- ๑) ปีการศึกษา ๒๕๖๔ กำหนดห้องละไม่เกิน ๔๐ คน
กรณีมีความจำเป็นต้องเพิ่มได้อีกห้องละไม่เกิน ๔ คน (ร้อยละ ๑๐)
- ๒) ปีการศึกษา ๒๕๖๕ กำหนดห้องละไม่เกิน ๔๐ คน
กรณีมีความจำเป็นต้องเพิ่มได้อีกห้องละไม่เกิน ๒ คน (ร้อยละ ๕)
- ๓) ปีการศึกษา ๒๕๖๖ กำหนดห้องละไม่เกิน ๔๐ คน
โดยไม่ให้เพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้อง

กรณีที่มีความจำเป็นต้องรับนักเรียนมากกว่า ๔๐ คน ให้โรงเรียนเสนอคณะกรรมการรับนักเรียน ของโรงเรียนให้ความเห็น และเสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ด้วยความยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบก่อนประกาศรับสมัครนักเรียน ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงคุณภาพในการจัดการศึกษา และไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา โดยให้คำนึงถึงผลกระทบกับจำนวนนักเรียน ที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบข้าง และโรงเรียนทุกสังกัดด้วย

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ที่ไม่เป็นไปตามประกาศนี้ ให้เสนอคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาและมีอำนาจในการตัดสินใจ ดัดสินปัญหา ดังกล่าวให้ได้ข้อยุติ และรายงานให้คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน